

Από: **Εύη Μυλωνάκη**, νομικό
Γραμματέα του Σωματείου Ληπτών ψυχικής υγείας **“Αυτοεκπροσώπηση”**
Μέλος του ENUSP
Δ/νση : Βιθυνίας 19 Νέα Σμύρνη 17123
Τηλ: 6974476241
email:evimilon@gmail.com

Θέμα: Αντίθεση στο “Σχέδιο Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του Οβιέδο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊατρική σχετικά με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των ατόμων με ψυχική νόσο, σε ό,τι αφορά την ακούσια νοσηλεία”

Σας γράφω ως εκπρόσωπος του Σωματείου Ληπτών ψυχικής υγείας “Αυτοεκπροσώπηση” και ως μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Χρηστών και πρώην Χρηστών και Επιζώντων της Ψυχιατρικής (ENUSP), το οποίο είναι ο πλέον ανεξάρτητος και αντιπροσωπευτικός οργανισμός των χρηστών και πρώην χρηστών και επιζώντων της Ψυχιατρικής σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Έχουμε λάβει γνώση ότι η Επιτροπή Βιοηθικής εργάζεται από το 2014 στο Σχέδιο Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του Οβιέδο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊατρική σχετικά με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των ατόμων με ψυχική νόσο, σε ό,τι αφορά την ακούσια νοσηλεία και ότι τα μέλη της Επιτροπής αναμένεται να στείλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το παραπάνω.

Με την ευκαιρία αυτή θέλουμε να σας ενημερώσουμε ότι το Σχέδιο Πρόσθετου Πρωτοκόλλου δεν πρόκειται να προστατέψει τα δικαιώματα μας και τα δικαιώματα των ατόμων που εκπροσωπούμε, αντιθέτως θα εμποδίσει τις προοδευτικές μεταρρυθμίσεις, θα υπηρετήσει το στάτους κβο και θα οδηγήσει σε περαιτέρω παραβιάσεις δικαιωμάτων στην ψυχιατρική με τη δημιουργία δύο αντιφατικών μεταξύ τους δεσμευτικών νομικών κειμένων. Και αυτό γιατί η νομοθεσία την οποία καλείστε να υποστηρίξετε, διαμορφώθηκε πριν από την Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (UN CRPD) και βασίζεται σε αντιλήψεις που έρχονται σε αντίθεση με την παραπάνω Σύμβαση (UN CRPD).

Είναι σημαντικό να υπενθυμίσουμε ότι 46 από τα 47 Κράτη-Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν επικυρώσει τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (UN CRPD) και για το λόγο αυτό έχουν υποχρέωση να την εφαρμόζουν και να απέχουν από ενέργειες που θα ακύρωναν το σκοπό αυτής της Σύμβασης.

Η άποψη της Επιτροπής Βιοηθικής ότι το Σχέδιο Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του Οβιέδο είναι δήθεν συμβατό με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (UN

CRPD) δεν ευσταθεί. Η Επιτροπή της Σύμβασης έχει επανειλημμένως εκφράσει την άποψη ότι η ακούσια νοσηλεία σε ψυχιατρική κλινική συνιστά παραβίαση του δικαιώματος της ισότητας απέναντι στο νόμο και μη συμβατή με την απαγόρευση των βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης και τιμωρίας και αντίκειται στο άρθρο 15 της UN CRPD.

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (UN CRPD) διασφαλίζει την ισότιμη απόλαυση όλων των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλα τα άτομα με αναπηρίες. Ανάμεσα σε αυτά τα δικαιώματα είναι η ελευθερία, η ικανότητα για δικαιοπραξία, η απαγόρευση των βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης και τιμωρίας, το δικαίωμα στην πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας με τη συγκατάθεση του ασθενή. Δεν αφήνεται κάποιο περιθώριο για ειδική μεταχείριση των ατόμων που φέρονται να έχουν ψυχιατρική πάθηση από την παραπάνω Σύμβαση.

Κατανοούμε πλήρως τη δυσκολία να πληρούνται αυτά τα υψηλά κριτήρια στον τομέα της πολιτικής για την ψυχική υγεία εφόσον δεν υπάρχουν οι κατάλληλες υπηρεσίες, η γνώση και η προσήκουσα νομοθεσία, αλλά πιστεύουμε ότι αυτά τα προβλήματα μπορούν να αντιμετωπιστούν με προοδευτικές μεταρρυθμίσεις, έρευνα και επέκταση των καλών πρακτικών και του σχεδιασμού των σχετικών πολιτικών σε συνεργασία με οργανώσεις χρηστών υπηρεσιών ψυχικής υγείας στη χώρα μας, όπως το Σωματείο μας (ΑΥΤΟΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ), η ΕΣΑΜΕΑ κλπ. Παραδείγματα καλών πρακτικών που ήδη υπάρχουν, είναι ο Συνήγορος του Πολίτη με προβλήματα ψυχικής υγείας στη Σουηδία, η Ομότιμη Υποστήριξη των ληπτών (Peer Support), το WRAP, ο Ανοιχτός Διάλογος και επίσης διάφορες καλές πρακτικές που έχουν σχέση με την τομεοποίηση των υπηρεσιών, τις κοινοτικά βασισμένες υπηρεσίες, καθώς και εθελοντικές πρακτικές.

Σας υπενθυμίζουμε ότι το θέμα της προσωπικής ευθύνης και της λεγόμενης επικινδυνότητας, μπορούν να ρυθμιστούν με τρόπο συμβατό με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (UN CRPD), χωρίς να βάζουμε ετικέτες και να νομοθετούμε ξεχωριστά για ένα συγκεκριμένο τμήμα του πληθυσμού, όπως γίνεται με το Σχέδιο Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του Οβιέδο.

Σε ό,τι αφορά τις συνέπειες, η υιοθέτηση του Σχεδίου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του Οβιέδο, αντί να βοηθήσει, θα οδηγήσει στη δημιουργία δύο αντικρουόμενων μεταξύ τους νομοθετημάτων σχετικών με τα ανθρώπινα δικαιώματα, γεγονός που θα επιφέρει σύγχυση και θα διακινδυνεύσει την εφαρμογή προοδευτικών μεταρρυθμίσεων που ήδη έχουν ξεκινήσει σε πολλές

χώρες.

Πολλές σημαντικές οργανώσεις έχουν ήδη διατυπώσει παρόμοιες ανησυχίες και έχουν καλέσει την Επιτροπή Βιοηθικής να αποσύρει το Σχέδιο Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του Οβιέδο, όπως το Ευρωπαϊκό Φόρουμ των Ατόμων με Αναπηρία (EDF), το ENUSP, το Mental Health Europe (MHE), το OHCHR, η UN CRPD Committee, το Special Rapporteur for the Rights of Persons with Disabilities, MDAC, το Human Rights Watch και άλλες. Μεταξύ των μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, η Πορτογαλία έχει επισήμως δηλώσει ότι δεν θα ψηφίσει υπέρ του Σχεδίου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του Οβιέδο.

Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, σας καλούμε να μην υποστηρίξετε το Σχέδιο Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του Οβιέδο.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας. Είμαστε στη διάθεσή σας, μαζί με το ENUSP, να απαντήσουμε σε κάθε ερώτηση ή απορία μπορεί να έχετε σχετικά με αυτή την επιστολή, ή για κάθε άλλη διευκρίνηση ή πληροφορία.

Με εκτίμηση,
Εύη Μυλωνάκη